

Tomáš Sýkora

Ústav částicové a jaderné fyziky Matematicko-fyzikální fakulta Univerzita Karlova v Praze

ATLAS v rámci Large Hadron Collider (LHC)

Toroid Magnets Solenoid Magnet SCT Tracker Pixel Detector TRT Tracker

ATLAS – fyzika v dopředné oblasti

fyzika v dopředné oblasti byla původně orientovaná na

- měření luminosity pomocí římských hrnců (Roman Pots RP) á la TOTEM*
- monitoring luminosity pomocí detektoru čerenkovského typu LUCID**
- detekci neutronů (ZDC)

nicméně procesy

- tvrdé & měkké difrakce
- dvojité pomeronové výměny

je možno, při splnění určitých podmínek, studovat pomocí kombinované informace z centrálního detektoru & detektorů v RP (ALFA) nebo "Hamburg movable beam pipe" (AFP)

^{*} TOTal Elastic and diffractive cross section Measurement

^{**} LUminosity Cherenkov Integrating Detector

ATLAS - dopředné detektory (schválené)

luminosita & její měření

luminosita

luminosita (Wikipedia)

"the number of particles per unit area per unit time times the opacity of the target, usually expressed in either the cgs units cm⁻² s⁻¹ or b⁻¹ s⁻¹. The integrated luminosity is the integral of the luminosity with respect to time. The luminosity is an important value to characterize the performance of an accelerator."

L – luminosita, N – počet interakcí, σ – totální účinný průřez

potřeba stanovení luminosity

integrovaná luminosita → účinný průřez → přesnost – co nejvyšší
 aktuální luminosita (bunch by bunch) → korekce pile-up, beam-tuning

význam přesného stanovení luminosity – příklady

Vliv relativní přesnosti luminosity na přesnost měření $\sigma_H \times BR$ pro různé kanály, jako funkce m_H , pro $\int L dt = 300$ fb⁻¹. Je to dominující nepřesnost: 10% (prázdné symboly), 5% (plné symboly).

[ATLAS TDR 15, p. 732]

Systematická chyba dominovaná stanovením luminosity

MSSM model, $tan\beta = v_2/v_1$, $v_{1,2}$ vakuové stř. hodnoty

[ATLAS TDR 15, p. 780]

měření luminosity

použitím teoreticky velmi dobře známého procesu (σ) s vysokou četností *R*,
 R = d*N*/d*t*, např. inklusivní W/Z proces

použitím údajů s urychlovače

kde *f* (=11kHz) je beam-revolution frequency, *F*(=0.9) je nenulový "crossing angle" faktor, $N_{1,2}{}^{i}$ je počet protonů ve srážejících se paketech, ξ (=0.0034) je "beam-beam tune-shift parameter", k_{b} je počet paketů, γ is Lorentzův faktor pro svazek, r_{p} je klasický poloměr protonu

OČekávaná přesnost 10%, může být lepší [ISR (Intersection Storage Ring) dosáhl 1%] Helmut Bukhardt - Absolute Luminosity from Machine Parameters, Indico 10.04.2008 H. Burkhardt and P. Grafstrom, "*Absolute luminosity from machine parameters*", LHC-Project-Report-1019 (2007).

technika Van der Meer-a – transverse beam scans

vhodné pro velkou β* optiku a nízkou luminositu jinak je měření silně ovlivněno interakcí svazků [ATLAS TDR 14, p. 438]

elastický rozptyl pro malé úhly %

Měření luminosity elastický rozptyl na malých úhlech

použitím elastického rozptylu a kompletní četnosti R

$$\frac{d\sigma_{el}}{dt} = \frac{1}{16\pi s^2} |A_{el}|^2 = \frac{1}{16\pi s^2} (|\text{Re}A_{el}|^2 + |\text{Im}A_{el}|^2) = \frac{1}{16\pi s^2} |\text{Im}A_{el}|^2 \left(1 + \frac{|\text{Re}A_{el}|^2}{|\text{Im}A_{el}|^2}\right)$$

$$\sigma_{\text{tot}} = \frac{1}{s} \text{Im}A_{el}|_{t=0} \longrightarrow = \frac{1}{16\pi s^2} \sigma_{\text{tot}}^2 s^2 \left(1 + \frac{|\text{Re}A_{el}|^2}{|\text{Im}A_{el}|^2}\right)$$

$$\rho = \frac{Re A_{el}}{Im A_{el}}\Big|_{t=0} \longrightarrow = \frac{\sigma_{\text{tot}}^2}{16\pi} (1 + \rho^2)$$

$$\sigma_{\text{tot}} = \frac{16\pi}{1+\rho^2} \frac{dR_{el}/dt|_{t=0}}{R_{\text{tot}}} L = \frac{1}{16\pi} \frac{R_{\text{tot}}^2}{dR_{el}/dt|_{t=0}} (1 + \rho^2)$$

$$R_x = \sigma_x L$$
problém s akceptancí pro vysoké n, bude zapotřebí odhad z MC
$$L = (1+\rho^2)a \Rightarrow a = \frac{L}{1+\rho^2} \Rightarrow \frac{\Delta L}{L} = \frac{2a\rho\Delta\rho}{L} = \frac{2\rho\Delta\rho}{1+\rho^2} \sim 2\rho\Delta\rho$$

$$\rho = 0.1361 \pm 0.0015 + 0.0025$$

$$\frac{\Delta L}{L} \leq 2\rho\Delta\rho \leq 2 \cdot 0.15 \cdot 0.02 = 0.6\%$$

použitím elastického rozptylu a totálního účinného průřezu

/		
0(333) E0(E0(E0(333) E0(E0(E0(333) E0 E0(E0(333) E0(E0(533) E0(E0(533)		TOC333 TOCTOCTOC333 TOCTOCTOC333 TOCTOC
		cost a site cost cost a site cost cost a site cost
		Anna a a de ance ance ance a a de ance ance ance a a de ance ance
NOR A 5 ME CHOR CHOR CHOR A 5 ME CHOR CHOR CHOR 5 MAY CHOR CHOR CHOR 5 ME CHOR CHOR CHOR 5 M ME CHOR CHOR CHO		Cross a site cross cross a site cross cross cross a site cross cross
nale e el les fonde fonde fonde e e el fonde	2.1.1 In the local black of a new black black of a new black bl	And a second code code a second code code code code a
		ende a a de ende ende ende a a de ende en
	111 IC IC IC IC 111 IC IC IC 111 IC IC IC 10 II IC IC 11 IC IC IC IC 111 IC IC IC IC 111 IC IC IC 111 IC IC IC	COMPANIES CONTROL COMPANIES CONTROL FOR FROM THE CONTROL
		NAME & & BR KARDS SAVE SAVE & & BR KARDS SAVE SAVE & & BR KARDS SAVE
0111-200200-0111-200 400211-200200-0111-200200-00111-200200		
na de la section de	1 5 4 Relative build build build build build build a 4 Relative build build a 4 Relative build a 4 Relative build a 4 Relative build a 4 Relative build build.	prior a real prior prior a real prior prior and a real prior
		CO.111 TO. TO. TO. 111 TO. 48 TO. 111 TO. TO. 1
	A RECEIVED AND A RECEIVED	and a second construction of a second construction of the second construction of the second construction of the
		CONTRACTOR OF A DESCRIPTION OF A DESCRIP
nia é a la bula bula bula é a la bula bula bula bula de ana de ana bula é a la bula bula é a la bula é a la bula bula bula	A 6 4 Kei shide shid shide shide	Ship and a ship and gain as a grand and an a stand and
		COLD 1 TOCTOR 1 111 TOCTOR FOR 11 TOCTOR
VALUE REPORT FOR THE SUB FOR THE SUB FOR THE SUB FOR THE SUB FOR SUB FOR SUB FOR THE FOR THE FOR THE	As a new post post post post post post post post	And the second se
In the second	A SACK DESIGN AND A REAL ADDRESS OF A SACK DESIGN AND A	Contraction of the second s
		CONTRACTOR FOR AN AN ADDRESS AND A TOUR OF
		where the second second second second second second second second
nia 1 * 18 prio 2 m prio 2 m prio prio prio 1 * 18 prio prio 1 * 18 prio 17 18 prio 18 prio 18 prio 18 prio 18 prio	THE EVEN EVEN BY A REPORT OF	prior a real strate strate a real strate strate strate a real strate strate
		NAME & & DE NAME NAME NAME & & DE NAME NAME NAME & & DE NAME NAME
	TABLE FOR FOR FOR THE TABLE TO BE AND THE TABLE TO BE TABLE TO	KING B & B KING KING KING B & B KING KING KING B & B KING KING
		ende a a de ende ende ende a a de ende en
		COMPANIES CONTROL COMPANIES CONTROL FOR FROM THE CONTROL
		NAME & & BR KARDS SAVE SAVE & & BR KARDS SAVE SAVE & & BR KARDS SAVE
		20100000000000000000000000000000000000

je nutno mít nezávislé měření σ_{tot} (např. z TOTEMu)

měření luminosity – Coulombovská interakční oblast

ke zjednodušením (HUBERT NIEWIADOMSKI – doctoral thesis, TOTEM, 2008)

• $|t| < 6.5 \times 10^{-4} \text{ GeV}^2$ (at $\sqrt{s}=14\text{TeV}$): The Coulomb region where elastic scattering is dominated by photon exchange: $d\sigma/dt \approx 1/t^2$.

• 10^{-3} GeV² < |t| < 0.5 GeV: The nuclear region described in a simplified way by "single-Pomeron exchange"* with an approximately exponential cross section $d\sigma/dt \approx e^{-B|t|}$ (Figure 3.7, left). This quasi-exponential domain is important for the extrapolation of the nuclear part $dN_{e/}/dt$ of the differential counting-rate to t = 0, needed for the measurement of σ_{tot} . The *t*-dependence of the exponential slope $B(t) = d/dt \ln d\sigma/dt$ reveals slight model dependent deviations from the exponential shape (Figure 3.7, right). This theoretical uncertainty contributes to the systematic error of the total cross section measurement.

• Between the above two regions, the nuclear and Coulomb scattering interfere, complicating the extrapolation of the nuclear cross-section to t = 0.

• 0.5 GeV² < |t| < 1 GeV²: A region exhibiting the diffractive structure of the proton (diffractive peak). • |t| > 1 GeV²: The domain of central elastic collisions at high |t|, described by perturbative QCD, e.g. in terms of triple-gluon exchange with a predicted cross-section proportional to $|t|^{-8}$. The model dependence of the predictions being very pronounced in this region, measurements will be able to test the validity of the different models.

Figure 3.7: Left: Differential cross-section of elastic scattering at 14 TeV as predicted by various models, focussing on the quasi-exponential domain at low |t|. Right: Exponential slope of the differential cross-section. The deviations from a constant slope show how the cross-sections differ from a pure exponential shape.

měření luminosity – výběr optiky

potřebujeme se dostat do oblasti $|t| = 6 \times 10^{-4} \text{ GeV}^2 \longrightarrow$ nutnost najít speciální optiku byla zvolena vysoká β optika, tzv. paralel-to-point $y = \sqrt{\beta/\beta_{\rm IP}} \left(\cos\psi + \alpha^* \sin\psi\right) y_{\rm IP} + \sqrt{\beta\beta_{\rm IP}} \sin\psi y'_{\rm IP}$ protože $\psi \sim \pi/2$ a $\alpha_{\rm p} \sim 0$: parallel-to-point (fokusující) optika $y = \sqrt{\beta \beta_{\rm IP}} y'_{\rm IP}$ **y**_{det} IP Ζ $-t = (p\vartheta)^2 \ge (py'_{\rm IP})^2 = p^2 \frac{y^2}{\beta\beta_{\rm IP}} = p^2 \frac{(n\sigma)^2}{\beta\beta_{\rm IP}} = p^2 n^2 \frac{\varepsilon}{\beta_{\rm IP}} \qquad \sigma = \sqrt{\varepsilon\beta}$ pro ε ~ 1µm rad a bezpečnostní vzdálenost 15 σ dostáváme $\beta_{\rm IP}$ ~ 2600m

luminosita & její měření – shrnutí

- existuje řada způsobů jak luminositu měřit
 - použitím známého procesu
 - použitím údajů z urychlovače
 - použitím elastického rozptylu

výzvou je použití coulombovské oblasti a zároveň technická realizace detektoru, současně se speciální urychlovací optikou

musíme splnit následující

- umístit detektory ~1.5 mm od os LHC svazků
- provozovat detektory v sekundárním vakuu uvnitř Římských hrnců
- dosáhnout rozlišení detektorů sx = sy pod 100 µm (cíl je 30 µm)
- mít detektor "bez hranice" [edgeless] (< 100 µm)

LUCID

LUCID

Hlavním posláním LUCIDu je detekce neelastických *pp* rozptylů za účelem měření integrované a aktuální luminosity pro experiment ATLAS společně s monitorováním parametrů svazků.

LUCID může být použit pro difrakční fyziku jako rapidity-gap veto nebo pro označení difrakčního signálu.

Pokud bude úroveň luminosity ~10³² cm² s⁻¹ nebo menší, detektor bude zjišťovat počet bunch crossings, při kteréch dojde k interakci.

Pro projektovanou luminositu bude většina bunch crossings produkovat více nežli 1 interakci.

Základním principem činnosti detektoru je předpoklad, že počet interakcí v bunch crossing je úměrný počtu částic LUCIDem detekovaných. Toto platí i v případě, že většina částic pochází ze sekundárních interakcí.

LUCID tak neměří absolutní luminositu, ale relativní a musí být kalibrován.

LUCID (LUminosity Čerenkov Integrating Detector)

- lumi monitoring: <N> of inelastic pp interactions
- · rapidity gap triggering

Gas filled Čerenkov light tubes around the beam pipe at ~17 m from IP.

Proposed: 40 x 5 tubes.

5.5<|n|<6.0

Lumi with "hit counting" method the number of particles is estimated with the number of detector hits

$$u_{BX} = \frac{\langle N_{particles/BX} \rangle}{\langle N_{particles/pp} \rangle} = \frac{\langle N_{hits/BX} \rangle}{\varepsilon_{pp} \cdot \langle N_{hits/pp}^{detected} \rangle}$$

- · Single side mode: at least I hit in a module
- Coincidence mode: at least one hit in both modules

LUCID : ATLAS LUminosity using Čerenkov Integrating Detector

Anatoli Astvatsatourov

La Thuile, 14-21 March 2009

11

LUCID – princip kalibrace

- LUCID bude kalibrován
 - v první fázi pomocí údajů o luminositě z LHC
 - na základě dobře známých procesů
 - pomocí ALFA detektoru
- klíčovým pro kalibraci pomocí ALFA je lineární chování LUCIDu při přechodu od nízké luminosity na vysokou
- kalibraci bude nutno provést při každé modifikaci LUCIDu

LUCID shrnutí

• 2008: ukončení konstrukce detektoru a získání prvních dat

- LUCID je funkčním detektorem v pokročilé fázi kolaudace
- stále však dochází (během přestávky) k vyhodnocování, konsolidaci a opravám

ALFA

hardware

instituce spolupracující na ALFA detektoru v rámci experimentu ATLAS

CERN European Laboratory for Particle Physics (CERN)

Czech Republic

Institute of Particle & Nuclear Physics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, Prague Institute of Physics, Academy of Science of the Czech Republic, Prague Palacky University, Olomouc

France

Laboratoire de l'Accélérateur Linéaire, Univ. Paris-Sud, CNRS/IN2P3, Orsay, France

Germany

Justus-Liebig University Giessen, Giessen DESY, Hamburg und Zeuthen Institute fur Physics, Humboldt Universität Berlin, Berlin

Great Britain

Department of Physics and Astronomy, University of Mancherster, Manchester

Poland

University of Cracow

Portugal

Laboratorio de Fisica Experimental e Instrumentacao em, Particulas, Lisbon, Portugal

Spain

Instituto de Fisica Corpuscular IFIC, Univ. de Valencia

Sweden

Department of Experimental High Energy Physics, University of Lund, Lund

United States of America

Department of Physics and Astronomy, Stony Brook University, Stony Brook

ALFA – římské hrnce (RP)

vysunutá (parkovací) posice

mechanika pro římské hrnce – Vakuum Praha

pracovní posice

ALFA – detektor v RP

ALFA – koncept detektoru

ALFA – první kompletní detektor

simulace

ForwardDetectors	
T ALFA	
ALFA_Digitization	
ALFA_EventCnv	
ALFA_EventAthenaPo	loi
ALFA_EventTPCnv	
ALFA_RawDataByteSt	treamCnv
ALFA_G4_SD	
ALFA_GeoModel	
ALFA_RawEv	
ALFA_RecEv	
ALFA_Reconstruction	
ALFA_GloRec	
ALFA_LocRec	
ALFA_SIMEV	
ForwardIdCnv	
FPTracker	
Þ 🛄 ZDC	

simulace transportu protonu

- S. Cavallier, M. Heller (LAL-Orsay), H. Stenzel, D. Pelikan (Giessen), T. S.
- nástroj MAD-X, FP track, … (Peter Sherwood, AFP)

Studie provedené Cavalier&Heller-em (C&H) ukázaly nemožnost měření elastického rozptylu pro kolizní nebo vstřikovací optiku při 450 GeV. Nastavení optiky neumožňuje pozorování událostí s dostatečně velkým *t*.

Helmut Burkhardt a Simon White (AB skupina CERN) vyvinuli 90m β^* optiku pro experiment TOTEM. C&H provedli odpovídající srovnání pro IP1 a optimalizovali optiku pro experiment ALFA. Ta poskytuje fázi ~ 90° ve vertikální rovin ě (parallel-to-point focusing optics). Použití 90m β^* optics původně navržené pro TOTEM se zdá možné a umožní měření parametru B a celkového účinného průřezu s dostatečnou přesností. Probíhá studium systematických chyb.

Nastavení odpovídá 7 TeV svazku, ale bude přeškálováno pro 5 TeV (či níže).

elastický rozptyl

měření luminosity – simulace

měření luminosity – optika

měření luminosity – fit

Figure 9-10 The reconstructed and corrected t-spectrum in two representations, linear(left) and logarithmic (right), together with the resulting luminosity fit.

Table 9-2 Fit results for the luminosity and forward physics parameters.

	Input	Linear fit	Error [%]	Log. fit	Error[%]	Correlation with L [%]
L $[10^{26} \text{ cm}^{-2} \text{ s}^{-1}]$	8.10	8151	1477	8065	1.89	
σ _{tot} [mb]	101.511	101.14	0.9	101.77	1.0	-99
b [GeV-2]	18	17.93	0.25	17.97	0.12	57
ρ	0.15	0.143	4.3	0.146	3.8	89
Fit range		0.00055< - <i>t</i> <	0.055	$-3.2 < \tau < -1.0$	0	
Fit quality [χ²/Ndof]		2845/2723		33.2/44		

Ndof = number of degrees of freedom

luminosita – přesnost

-

.

Systematic uncertainties	Linear fit	Logarithmic fi	
Statistical error [%]	1.77	1.89	
Beam divergence [%]	0.31	0.30	
Crossing angle [%]	0.18	0.15	
Optical functions [%]	0.59	0.76	
Phase advance [%]	1.0	1.4	
Detector alignment [%]	1.3	0.9	
Geometrical detector acceptance [%]	0.52	0.43	
Detector resolution [%]	0.35	0.19	
Background subtraction [%]	1.10	1.51	
Total experimental systematic uncertainty [%]	2.20	2.57	
Total uncertainty [%]	2.82	3.19	

jednonásobná difrakce

elastický proces vs. difrakce

jednonásobná difrakce (SD) - pozadí pro elastický proces

událost SD může být zamítnuta díky informaci z vrcholu a díky nerovnoběžnosti protonů. pozadí SD tak může být redukováno na zanedbatelnou úroveň, zároveň ale SD může být zajímavým předmětem studia a to nezávisle na měření luminosity

difrakce - motivace

- měření účinný průřez, t & x_{IP}-rozdělení, …
- stanovení parametrů modelů upřesnění jejich hodnot
- měření luminosity (LUCID) pokud se nepodaří dosáhnout coulombické oblasti

$$\sigma_{\text{tot}} = \sigma_{\text{el}} + \sigma_{\text{inel}} = \sigma_{\text{el}} + \sigma_{\text{ND}} + \sigma_{\text{SD}} + \sigma_{\text{DD}}$$

minimum bias events

CSC note on minimum bias:

[Moraes Arthur, Minimum Bias CSC Note Results]

vzorek	MBTS_1_1	MBTS_2
Ne difrakční	99%	100%
dvojitá difrakce	54%	82%
jednonásobná difrakce	45%	68%
šum	0.05%	0.05%

difrakce – MC realizace

jednonásobná difrakce v číslech

[mb]	Pythia	Phojet
elastický rozptyl	34.2 (modified) 22.2 (default)	34.5
jednonásobná difrakce	14.3	11.0
dvojitá difrakce	10.2	4.1
minimum bias non-diffractive	54.7	67.9
totální účinný průřez	101	119

účinnost [%]	Pythia	Phojet
pre-selekce		
ξ<0.2	97.1	94.8
ZDC [E>1 TeV]	53.9	38.7
LUCID [1 track]	45.2	57.3
celková preselekce	75	74
RP selekce relativně k pre-selekci		
ALFA	60.1	54.2
celková akceptance	45.0	40.1

jednonásobná difrakce v obraze

simulace detektoru a realita

ALFA detektor – ATHENA & vlastní simulace v G4

ATHENA – Antonín Kočnar, Libor Nožka, T. S.

ALFA test beam 2008 – výsledky (M. Heller)

závěr

- měření luminosity je velmi důležité pro efektivní chod LHC a pro stanovení hodnot chyb parametrů měřených v experimentu ATLAS
- fyzika dopředné oblasti sice není oficiální prioritou # 1 ATLAS-u, bez ní však ATLAS nebude mít žádnou difrakční fyziku [a ta je bohatá, viz např. HERA (H1, Zeus) nebo Tevatron (CDF)]
 - realizace AFP projektu je vysoce žádoucí
 - výměna vláknových ALFA detektorů za radiačně odolné
- ALFA Česká Republika
 - Praha: Rupert Leitner, Tomáš Sýkora, Štefan Valkár, Vít Vorobel
 - Olomouc: Petr Hamal, Miroslav Hrabovský, Libor Nožka (, Antonín Kočnar)

je zájem o další spolupracovníky

 užší spolupráce ALFA & AFP 220 – sdílí stejnou simulaci a mohou, v principu, později utvořit celek (ALFA upgrade)